

הכל חייבין פרק ראשון הגיגה

מ.

עין משפט
גד מצוה

גג א מיי פ"א מהלכות
מגינה הלכה ד [ו]:
גד ב מיי שם הלכה ו:
גה ג מיי שם הלכה ז:
גו ד מיי שם הלכה ח:
ז"פ"ה הלכה ט:
גז ה מיי שם פ"ב הלכה
ה:

תורה אור השלם

- מקצת לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל לקבצות: קהלת א טו ששת ימים תאכל מצות וימים השביעי עקרת לין אלקיך לא תעשה מלאכה: דברים טז ח
- ותקנת אותו חג לין שבעת ימים בשנה חקת עולם לדורותיכם בחדש השביעי תחגגו אותו: ויקרא כג א

מוסף רש"י

והוליד ממנה ממזר. עניו גלוי ומזל כל זמן שמתנו קיים (במות כב). אם כן למה נאמר שבעה לתשלומין. והוא הקין למת הנמות שהרי חף הוא שבעה ימים (קמח ז). נטמא ביום מביא בלילה אינו מביא. נטמא מיר ביום, ששתי לקרנן, מביא ביום קרננו, כלל ח' אינו מביא, ולענין קרנן טומאה ארימטה היא, כללה מטוקר זמן (בריות ח.נ).

רבינו חננאל (המשך)

אורו כלומר יום ראשון אתה חוגג ואי אתה חוגג כל ז' אי"ב למה נאמר שבעה (תשלומין זה חג). פירוש ר' יוחנן סבר שמי שנתחייב להגיגה ביום הראשון ולא חג משלם כל שאר ימות החג ואם לא נתחייב בראשון כגון שהיה חולה וביצא בו שאינו מחייב בחגיגה אצ"כ דאתפח בשני פטור הוא. ור' אושעיא סבר כיון דאתפח בשני חייב לשלם בשאר הימים וכן כל ימות החג תשלומין קה זה לזה. א"ר זורא זיגר ביום ראשון נתפשט בשני איכא בינייהו. ר' יוחנן סבר פטור כיון דלא חזי בלילה לא חזי בשני. ור' אושעיא סבר ז' ולא יתכן זה לחלקו לו חזקי. ור' יוחנן כשנטמא בלילה להעמידה בוב ובנתיבות למבין. ומקשינן מי א"ר יוחנן הכי והאמר חזקיה נטמא ביום מביא. פי' נזיר שנטמא מומת מת ועוד נטמא ביום שמיני לטומאתו הראשונה טומאת מת אחרת מביא ב' קרבות נטמא בלילה אינו מביא. ר' יוחנן אמר אף בלילה נמי מביא והאי נזיר בליל שמיני שול לא יתכן לאתויי קרבן וקא"ר יוחנן חייב להביא קרבן אחר בתשלום ח' ימים לטהרתו. ואע"פ שלא נתחייב בעת טומאתו. ופירק ר' ירמיה שאני טומאה הואיל ואית לה תשלומין בפסח שני פירוש הלא מי שנטמא לילי י"ד בניסן או מקודם לכן לא נתחייב עדיין להקריב בפסח בעת טומאתו ואע"פ שנתחייב באותו פסח להשימה בי"ד באייר בפסח שני כך זה הנזיר וזה שאמרנו דמירי בניור מפורש בכריתות פ' ארבעה מחוסרי פרה בגמרא נזיר שנטמא טומאת הרבה. ואוקימנא התם לר' יוסי ב"ר יהודה. ודלא כ"ר דהניא וקודש את ראשו ביום ההוא ביום הבאת קרבנותיו דברי רבי ז' יוסי בריי אומר ביום גלחתו. דאי ר' לא משתכח לה נזיר שנטמא טומאת הרבה להיפטר בקרבן אחד ופירש הכי התם כיון דאי ר' נזירות דטהרה עד שמיני לא חיללא עליה אי דנטמא בשביעי וזור ונטמא בשביעי אחר כולה טומאה ארימטה היא ולית התא טומאות הרבה. ואי דנטמא בשמיני שלו וזור ונטמא בשמיני אחר וזור ונטמא בשמיני

זה הבא על הערוה. דטפי זושמו ניכר שהמזמר נראה לעולם אצל שאר עבירות רוצח (ו) וזולן אין עדין לפניו: נאמר עצרת בפסח. וזכרונא יליף לה ר' יוחנן צנס ר' שמעאל נאמר חמשה עשר צפסח ונאמר חמשה עשר צגא מה

להלן וי"ט אחרון תשלומין לראשון אף כאן י"ט אחרון תשלומין לראשון ותו לייכא למיפדך כדפריך דש"ס שלנו דהא גורה שוה גמורה (ו) כדלפניו מינה צפסח ד' היסן (דף טו.) ועוד יהודה עשר ספרא צנס רבי אושעיא דריש התם וחגומס אותו חג לה' שצעת ימים וכי שצעה הם והלא שמנה הם אלא ילא שצת [מסח] הרי ז' ר' יוסי צעי וכי מכלן למדנו שאין חגיגה דוחה שצת והלא ממקום אחר המיז רבי יוחנן אסוי דרזב ספרא והתמיא חף צפסח קן מעתה לא ספרא שצת הרי [ששה] הגע עמך שחל י"ט ראשון ואחרון שצצת [לא] מהס שני ימים] הרי כאן ששה אמה יהודה צר ספרא צנס ר' אושעיא וחגומס אותו חג לה' שצעת ימים (א) לא מהן שצת שכבר למדנו שאין חגיגה דוחה שצת ומה מ"ל מחגומס יו"ט האחרון לתשלומין לראשון וכל זמן דרשות אינן כצאן אף צפרק אלו דברים (פסחים דף ע.ו.) מייטי להאי דיהודה ספרא ופריך עלה היא דחל יו"ט הראשון והאחרון שצעת הרי כאן ששה ולא מייטי מחגומס:

תשלומין זה לזה. והאיא דלקמן (דף טו.) דילפינן תשלומין לתא השבועות ממח המלות כל ז' לא מסמדר למימר תשלומין זה לזה כיון דחול גמור הוא: **כיון דלא חזי בראשון תו לא חזי בשני.** וז"ע אס היה פשוט צראשון וחגר צניי מי אחרנין כיון דחיצוב עליה נמי צראשון תו לא פקע מייטי לע"פ דהשתא לא חזי או דלמא כיון (ו) דתשלומין זה לזה חזי אושעיא לאו מיחייב ומיהו כיון דהשתא לאו צר חיצוב הוא לא מני מייטי ליה הואיל ואינו צביאה לא ביום זהצאה:

נממא ביום מביא. גזי נזיר שנטמא קאי דע"כ לא פליגי (ו) צנטמא צשמיני שכן ילא לשעה הראויה להביא קרבן אצל צליל שמיני ללא חזי לקרבן לא ורבי יוסי צר יהודה דקטע נטמא צשמיני לאו משום הצאת קרבן הוא אלא דחציב ליה כנה עומאות צשמיני: **שאני** טומאה הואיל ויש אה תשלומין בפסח שני. היה קשה למורי א"כ צביאה ליה לר' יוחנן נטמא ציום ראשון וחזי צשני מייטי חגיגה אס כן לימא לעיל ריש מילתין לאחויי טמא צראשון ונטער צשני ויש לומר דאין הכי נמי אלא משום דלרזב פפא דצסמון לא מני לתמינר הכי נקט מילתא דשוי לתרוייהו: שני

לא שנו. הא דתניא לקמן אותו אתה חוגג ולא יתיר אלא שלא גמר היום: אצל גמר היום. ולא היה לו שהות להקריב כל חגיגות שהפריש: **מתני'** מי שלא חג. שלא הביא חגיגתו ציום הראשון של חג: וי"ט האחרון של חג. חוגג שמיני עזרת ואע"ג דרגל צפני

עמנו הוא הוי תשלומין לראשון: והוליד ממזר. שהביא פסולין צירשאל ויהא זכרון (ו) לפיכך אין עוומיו נמחקין צצתובה: יכול להחזיר. דמי גניצתו וגולמו דעלויס: ויסקן. ויהא מתוקן מן החטא: מעוות. מקולקל: **גב' מנהני מיני.** ד"ט האחרון של חג הסוכות תשלומין לקרבנות החג וליקדים: עזרה צשמיני של פסח. צפרשת כל הצכור שצת ימים תאלל מלות וציום השביעי עזרת (דברים טו): **מה לשביעי של פסח.** תשלומין לראשון שצרי אינו חלוק משלפניו. שמיני עזרת חלוק משלפניו לענין פו"ר קש"צ: **מופנה.** וצריכה גזירה שוה זו שמהא מופנה דמו לא פרכיין עליה מדי דכל גזירה שוה מופנה למידין ואין משיצין: לאיי. צאמת: **הא כפיס לא טעשה מלאכה.** שהחא קרא לשהיה וציום השביעי עזרת לה' אלהין לא טעשה מלאכה: וסנא מייטי לה מהכא. משום דר' יוחנן דגמר לה כדאמרין לעיל אמורא הוא נקט הכא האי לישנא: כל שצעה. כל יוס ויוס: **חדש השביעי.** כל ימי החג האמור צחדש השביעי: יכול יוס חוגג והולך כל החדש. ארזה יוס שירלה לתשלומין החג אס לא הקריב צגא: פ"ל אופו. צספיה דקרא תרי אותו כמיז ציה: מאי תשלומין. כילד הן תשלומין (ו): כולן תשלומין לראשון. שצרי יוס אחד עשה ההמוז עיקר צכולן דכתיב אותו ושללחו ציה עשה תשלומין לו: כולן תשלומין עשה לזה. אין לך יוס צנס שאין חוצבו מליה צו צעמנו למי שלא נראה צימים שלפניו (ו) יוס ראשון שהוא נראה להביא עיקר לדדיה וימיו שללחריו תשלומין לו: חוגג. אינו ראוי ליראות כדאמרין צמתני' (ו): **נטמא ציום.** צכריתות (דף טו.) תנן נזיר מביא קרבן אחד על טומאות הרבה ואמר חזקיה נטמא ציום ח' שהוא ראוי להביא קרבנות ולהתחיל מנין נזירותו וימים שמונה קודם טומאה צטלין כמו שנא' וציום השמיני יביא שמי תוריס או שני צני וגו' והזיר לה' כל ימי נזרו וגו' והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו (צמדד ו): **מביא.** קרבן על הטומאה השנית שצבר נתחייב צקרבן העטמאה והתחילה שניה וסרי זו טומאה אחרת. אצל נטמא צליל שמיני אינו מביא אלא

קרבן אחד דכיון דלא ילא מטומאה הראשונה לשעה שהיא ראויה להביא עליה קרבן לא נתחייב צקרבן הראשון ואין לו תשלומין: ורבי יוחנן אמר. הואיל ועבל לטומאתו הראשונה והעריב שמשו נתחייב צקרבן ואף על פי שאין לילה ראוי לקרבן. אלמא אף על גז דלא ראוי לקרבן יש לו תשלומין: שאני טומאה. קרבן הנדחה מפני הטומאה ולפיכך יש לו תשלומין ואף על גז דלא נראה להביא: **ואם לאו צפסח שני שצרי מי שלא נראה צראשון יא.** פלוגמא היא צצמסת פסחים צפרק מי שציה עמא (דף גג.) אלא לו תשלומין אלא אס כן נראה להביא

(א) [לקמן ח.י] פ"א מהלכות
מגינה ה. [וימא ג.ג.]
(ב) צימות ככ. א. [ועליל ב.]
עקבין צ. א. [נפסחים פ.א.]
(ג) [כריתות ט.א.] א. [נפסחים ג.א.] א. [לקמן ח.י.] ח. [ועליל ב.] ט. [ע"פ מהרש"א ותוס']
י"ט ועי' תוס' צ"ב פסח:
ד"ה התם אפשר תמלא סעד גדול למחרש"א ו"ל דבגול של צביס אירון.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והוליד ממזר וכו' זכרון לעינו לפיכך: (ב) ר"ה מאי תשלומין כילד הן תשלומין הס"ד ולח"כ מ"ד הגיה' ונאן דאמר תשלומין לראשון דריש מאורו ור"ד תשלומין זה לזה דריש מאורו דהסיפה שבעת ימים תחגגו אותו כלומר האי אותו גופל שבעת ידיון דריוין לו ע"כ הס"ד: (ג) ד"ה כולן תשלומין זה וכו' צימים שלפניו דיום ונאן דתשלומין זה לזה הס"ד: (ד) ד"ה שאני ד"ה עס ד"ה הואיל ויש לה תשלומין כגון אילו נטמא צפסח ראשון מביא צפסח שני: (ה) תוס' ד"ה נאמר וכו' גמורה היא מלפניו וכו' אלא צא שצת מהס הרי ז': (ו) מביא' גז לה' שצעת ימים וכו' והלא ח' הם אלא לא מני שצת: (ז) ד"ה כיון וכו' דהשתא לא חזי לו דלמא חזי דהשתא לאו בר חיצוב הוא לא מציי מייטי ליה הואיל ואינו בביאה ואינו הוי בהבאה ומיהו דלרבי אושעיא כיון דתשלומין זה לזה לא מחייב הס"ד ופ"ל: (ח) ד"ה נטמא מביא דבנטמא שמיני מביא סקן לא בשעה הראויה וכו' כמה טומאות צשמיני:

רבינו חננאל

רבין א"ר יוחנן הפרשי עשר הבמות לחגיגתו הקריב חמש ביום טוב ראשון חזרו ומקריב חמש ביום הראשון. קשיין אהדי אלא לאו שמיני כאן בסתם כאן במפרש ש"מ אתמר נמי משמינה דר' יוחנן לא שנו כימי שפסק שוב אינו מקריב אלא שלא גמר היום דאמרין מודלא אקריב שרירי שירייהו לזמן אתר ונעשו צדן דנדרים ונדבות. אבל גמר היום חזרו ומקריב: מתני' מי שלא חגג ביום הראשון חגג והולך את כל הרגל כולו וי"ט האחרון וגמרין לה לתשלומין מכתובי חג ונותרם אותו חג לה' שבעת ימים בשנה חקת עולם וכתובי חג המצות והסוכה השבועות וחג המנוחה אשתכח דאתקוש להו כוליהו להדי. התיבת הני יום שמיני של חג מנא ליה. א"ר יוחנן גמרין ליה בג"ש נאמרה עצרת בשביעי של פסח. והאמרה עצרת בשמיני של חג. מה שביעי של פסח יש לו תשלומין אף עצרת חג יש לו תשלומין ואמרין האי עצרת צריך להיות מופנה ומפורש במ"י נדה פרק המפלת שצריך להיות מופנה כי שחדין ממנו זה הדין שלל ג"ש שהיא מופנה בשני צדדין למידין ואין משיבין. ואע"פ שיש לה פרכא אין משיבין. ואם אינה זו והעצרת כתובה בה מופנה. איכא למפרך מה שביעי של פסח שכן אין חלוק מלפניו פ"י כולן שבעת ימים הפסח קרבן אחד לכולן. קרבן של יום ראשון הוא קרבן לכל הימים. אבל שמונת ימי החג. יום הראשון ג"כ פריס. ויום השני י"ב פריס הולכין ומתמטעין וציום השמיני פר אחד ונה תלוקים קן זה מזה. ואמרין לאיי אפנויי מופנה כו'. ותנא מייטי ליה מהכא וחגומס אותו חג לה' שבעת ימים וגו' יכול יהא חוגג והולך כל שבעה תיל אותו.